

Πολιτισμική Πληροφορική

Ανοικτά δεδομένα
Wikis

kkarpou@panteion.gr - @kkarpou

Ανοικτά δεδομένα (open data)

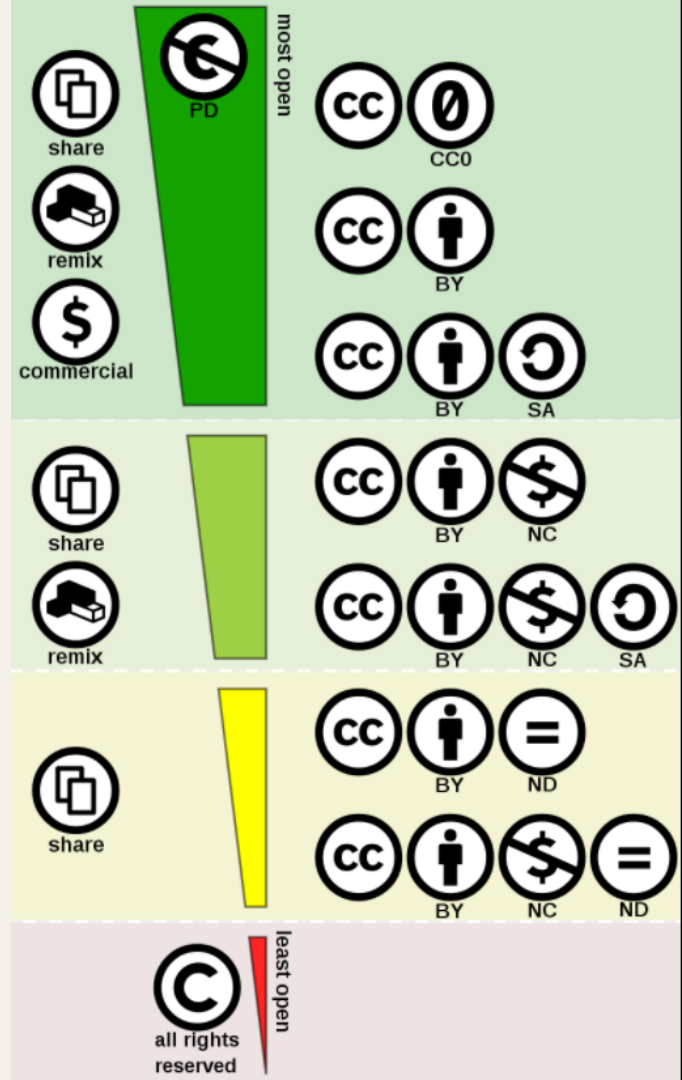
- Σύμφωνα με το Open Knowledge Foundation, πρόκειται για δεδομένα που **οποιοσδήποτε** μπορεί να **προσπελάσει, χρησιμοποιήσει, μεταβάλλει** και να **μοιραστεί ελεύθερα** και **για κάθε λόγο**, διατηρώντας την **προέλευσή** τους
- “Open means anyone can freely access, use, modify, and share for any purpose (subject, at most, to requirements that preserve provenance and openness).”
- Πολλές άγνωστες λέξεις 😊

Open Definition 2.1

- Η ελεύθερη διάθεση, πρόσβαση και χρήση θα πρέπει να διατηρεί την **πληροφορία του δημιουργού των δεδομένων**
- Άδειες χρήσης
 - License: αφορά στο **νομικό καθεστώς** που διέπει την παροχή του έργου
 - Open Source definition
 - Free Software (όχι μόνο δωρεάν!)
 - Definition of Free Cultural Works (Creative Commons)
- Public domain
 - **Απουσία copyright** ή παρόμοιων περιορισμών
- Οι άδειες πρέπει να είναι **συμβατές**
 - Π.χ. δε μπορώ να πάρω ένα έργο που συνοδεύεται από μια περιορισμένη άδεια χρήσης, να δημιουργήσω ένα παράγωγο και να το διαθέσω στο public domain

Creative Commons (CC)

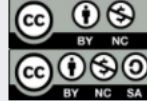
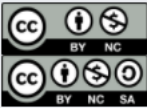
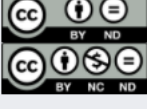
- Σειρά (νομικά δεσμευτικών) αδειών που περιγράφουν τη χρήση περιεχομένου που δεσμεύεται από copyright

By Shaddim; original CC license symbols by Creative Commons -
<https://creativecommons.org/about/downloads/>
[https://creativecommons.org/policies/Original CC license icons](https://creativecommons.org/policies/Original%20CC%20license%20icons) licensed under CC BY 4.0, CC BY 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=47247325>

Creative Commons (CC)

- Τι γίνεται όταν θέλω να **συνδυάσω** έργα με διαφορετικές άδειες CC;

					
	✓	✓	✓	✓	✗
	✓	✓	✓	✓	✗
	✓	✓	✓	✗	✗
	✓	✓	✗	✓	✗
	✗	✗	✗	✗	✗

Wikipedia contributors. (2021, October 24). Creative Commons license. In *Wikipedia, The Free Encyclopedia*. Retrieved 16:38, November 6, 2021, from https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Creative_Commons_license&oldid=1051548538

Βασικά χαρακτηριστικά της ανοικτότητας

- Διαθεσιμότητα και προσβασιμότητα
 - Τα δεδομένα πρέπει να απαρτίζουν ένα **συνολικό σώμα** (corpus) και να είναι **εύκολα διαθέσιμα**, π.χ. μέσω internet
 - Πρέπει να διατίθενται σε **χρηστική μορφή** που να μπορεί να μετατραπεί
- Επαναχρησιμοποίηση (reuse) και διάθεση (redistribution)
 - Πρέπει να συνοδεύονται από όρους που να επιτρέπουν την **επαναχρησιμοποίηση** και τη **διάθεση**, ακόμα και μετά από **ανάμιξη** με άλλα δεδομένα
 - Πρέπει να είναι εφικτή η **ανάγνωσή** τους από υπολογιστικές μεθόδους
- Καθολική συμμετοχή
 - Δεν πρέπει να **αποκλείονται τύποι εφαρμογών ή κοινωνικές ομάδες** από τη χρήση των δεδομένων
 - Δεν επιτρέπονται **άδειες τύπου non-commercial use**

Πού βρίσκουμε ανοικτά δεδομένα;

- Πολιτισμός
 - Δημιουργοί, τίτλοι, περιεχόμενο
 - Συνήθως συγκεντρώνονται από μουσεία, βιβλιοθήκες, αρχεία, κλπ.
- Επιστήμη
 - Συγκεντρώνονται ή παράγονται από επιστημονικά πειράματα
- Οικονομία
 - Πόροι και πληρωμές της κυβέρνησης (Διαύγεια), κινήσεις μετοχών, κλπ.
- Στατιστικές υπηρεσίες
- Μετεωρολογική υπηρεσία - Περιβάλλον
 - Θερμοκρασία, υγρασία
 - Ποιότητα ατμόσφαιρας
 - Κατάσταση υδάτινων όγκων
 - Δορυφορική παρατήρηση

Γιατί είναι σημαντική η ανοικτότητα;

- Ανοικτά κυβερνητικά δεδομένα (Open Government Data)
 - Βελτιώνουν τη **διαφάνεια**, την **ιχνηλασιμότητα** και την **απόδοση ευθυνών**
 - Δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου στους πολίτες
 - Συμμετοχή στο νομοθετικό έργο
 - Βρετανία: Where does my money go?
 - Φινλανδία: Tax tree
- Βελτίωση στην **καθημερινότητα**
 - Δανία: findtoilet.dk
 - Ολλανδία: συναγερμός που ενεργοποιείται με την ποιότητα του αέρα
 - Αγγλία: mapumental (χάρτες περιοχών με βάση το χρόνο πρόσβασης/μετακίνησης)
 - Ολλανδία: ανοικτά δεδομένα από την εκπαίδευση

Είναι τόσο εύκολο;

- Διαλειτουργικότητα (interoperability)
 - Ικανότητα διαφορετικών συστημάτων και οργανισμών **να λειτουργήσουν μαζί**
 - Τα δεδομένα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από **διαφορετικά συστήματα**, ανεξάρτητα από το ποιος τα παρέχει
- Πύργος της Βαβέλ (Tower of Babel)
 - Πλήθος σωμάτων ή συνόλων δεδομένων, που συχνά περιγράφουν παρόμοιες οντότητες, **με μικρή δυνατότητα συνδυαστικών ερωτημάτων**
 - Π.χ. διαφορετικές λογικές ψηφιοποίησης και επισημείωσης (annotation) ζωγραφικών πινάκων

Ιδιωτικότητα (privacy)

- Ασχολείται με τον **έλεγχο** πάνω στην πληροφορία, την **πρόσβαση** σε αυτήν και τη **χρήση** της
- Πολυδιάστατο πρόβλημα: από την παράνομη συλλογή πληροφοριών στην έκθεσή τους και στην παρεμβολή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων
- Universal Declaration on Human Rights: “No one shall be subjected to arbitrary interference with his privacy, family, home or correspondence, nor to attacks upon his honour and reputation”
- Γενικά, πρόκειται για χαρακτηριστικό των Δυτικών κοινωνιών
 - Ενδιαφέρον σε αναπτυσσόμενες χώρες

Δεδομένα και ιδιωτικότητα

- Δεδομένα **υποδομών**: μετακινήσεις, καιρός, δομές κυβέρνησης
 - Ποιος είναι ο ιδιοκτήτης δεδομένων που αφορούν πολλαπλά κράτη;
- Δεδομένα **δημοσίων υπηρεσιών**: δραστηριότητα κράτους
 - Προϋπολογισμός/δαπάνες, σχολεία, νοσοκομεία, κτηματολόγιο
 - Γκρίζα ζώνη: ένα αρχείο που αφορά μια εγχείρηση ανήκει στον ασθενή ή στον χειρουργό;
- **Προσωπικά** δεδομένα
- Μεγάλο ερώτημα: **ποιος** και **πώς** χρησιμοποιεί αυτά τα δεδομένα;

Χρηστικότητα δεδομένων

- Διαφορά **πληροφορίας** και **δεδομένων**
- Παράδειγμα: αρχείο ιδιοκτητών όπλων στο Connecticut, που συνδέθηκε με μια επίθεση σε σχολείο
 - Το αρχείο ήταν διαθέσιμο σε αναγνώσιμη μορφή, χωρίς τη δυνατότητα αναζήτησης
 - Όταν μετατράπηκε σε σύνολο δεδομένων (dataset), προκλήθηκαν αντιδράσεις από τους ενδιαφερόμενους
 - Data hiding in plain view!
- Πρόταση για μεταφορά της ευθύνης από τον **εκδότη** στον **χρήστη**
 - Έλεγχος της χρήσης και όχι της διάθεσης
 - Αλλά τα δεδομένα ταξιδεύουν εύκολα και τα κράτη έχουν διαφορετικές νομοθεσίες

Η ιδιωτικότητα ως πρόφαση

- Πολλοί υποστηρικτές των ανοικτών δεδομένων πιέζουν προς την κατεύθυνση του **“open everything”** και του **“raw data now”**
- Αν η ανοικτότητα γίνει **καθολική απαίτηση**, χωρίς να υπολογίζουμε το **περιεχόμενο** των δεδομένων, μπορεί να περιοριστούν τα **δικαιώματα ιδιωτικότητας**
- Αυτό όμως δεν πρέπει να μας οδηγήσει στο να ανοίγουμε τα δεδομένα χωρίς δυνατότητα αναζήτησης ή επεξεργασίας
- Συζήτηση
 - Χρήση των ανοικτών δεδομένων για τη στήριξη δημοσίων αγαθών ή προσωπικών στόχων
 - Κρατικές και πολιτισμικές διαφορές σε σχέση με τα trade offs

Europeana

- Κεντρικός **συσσωρευτής (aggregator)** πολιτιστικών δεδομένων που διατηρούνται από βιβλιοθήκες, μουσεία και αρχεία
- Ιδέα: μια **κεντρική αναζήτηση** → αποτελέσματα από **διαφορετικά αρχεία**
 - Διαλειτουργικότητα!
- Ψηφιακές εκθέσεις ή γκαλερί
 - Ακόμα και για ανεξάρτητους χρήστες
- Προγραμματιστική υποδομή για ανεξάρτητες εφαρμογές

GALLERY

Journey to the 1970s

For a trip down memory lane, explore this atmospheric set of travel pictures, postcards and videos, exuding the colors, styles and flavors of the seventies.

👤 Curated by @sofietaes

SHARE

42 ITEMS

Hotel "The New Otani", Tokyo

Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum - Budapest

Balatonmária. Touring Hotel

Bakonyi Béla

Balaton Museum - Keszthely

Atlantic Hotel, Malaga - képes levelezőlap

Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum - Budapest

Hotel Vier Jahreszeiten , München - képes levelezőlap

Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum - Budapest

[Congress in Vienna]

Screen Archive South East

Balatonalmádi. Auróra Hotel

Szelényi László

Balaton Museum - Keszthely

Tihany, Nagyszálló

Sziklai Dezső

Balaton Museum - Keszthely

Hotel Lenz, Lipcse - képes levelezőlap

Magyar Kereskedelmi és

CC BY-NC-ND

+ ❤ Share Download

Ξενοδοχείο "The New Otani", Τόκιο

Ξενοδοχείο "The New Otani", Τόκιο. Στη φωτογραφία είναι η Fuyo Grand Banquet Hall με τραπέζια σε μπουφέ. Το Τόκιο είναι το διοικητικό κέντρο της Ιαπωνίας, η έδρα της ιαπωνικής κυβέρνησης και του αυτοκράτορα. Είναι ένας από τους 47 νομούς της Ιαπωνίας, που δεν κυβερνάνται ως ενιαία πόλη.

COLLECTIONS YOU MIGHT LIKE

Photograph

Forum Hungaricum Non-profit Ltd.

Good to know

All metadata

Providing institution

[Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum - Budapest](#)

Subject

MKVM ; Ξενοδοχείο "The New Otani" ; φωτογραφία ; φιλοξενία ; ιστορία φιλοξενίας ; βιομηχανία εστίασης ; διακοπές ; ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ; το εξωτερικό ; <http://data.europeana.eu/concept/base/48>

Type of object

εικόνα

Medium

<http://vocab.getty.edu/aat/300014138>

EXHIBITION

It was 30 years ago

The European Parliament, the fall of the Berlin Wall and German reunification

< Share

In the night from 9 to 10 November 1989, with absolutely no warning, the Berlin Wall opened at the same time as the communist government of the German Democratic Republic (GDR) collapsed. The Cold War was coming to an end and a momentous page was being turned in Europe's history. A month later, the Brandenburg Gate officially opened, definitively restoring free movement between the two Germanies. On 3 October 1990, German unification was achieved, effectively transforming the future of European integration.

Despite the speed of events, the European Parliament played its role to the full, stepping up its efforts in response to these political developments. For several months, it provided a forum for the European leaders tasked with preparing the reunification of Germany. Concerned with the political, economic and institutional implications of this historic moment for the European Community, the Members of the European Parliament (MEPs) supported German reunification, increasingly calling for democratisation and respect for human rights in Central and Eastern Europe.

Despite the speed of events, the European Parliament played its role to the full, stepping up its efforts in response to these political developments. For several months, it provided a forum for the European leaders tasked with preparing the reunification of Germany. Concerned with the political, economic and institutional implications of this historic moment for the European Community, the Members of the European Parliament (MEPs) supported German reunification, increasingly calling for democratisation and respect for human rights in Central and Eastern Europe.

CHAPTERS

01 The building of the Berlin Wall

02 European Parliament resolutions on a divided Germany during the Cold War

03 The fall of the Berlin Wall

04 Helmut Kohl and François Mitterrand speak to the European Parliament

05 The European Parliament and peoples' right to self-determination

06 The European Parliament and the challenges of German reunification

07 Increased representation for Germany in the European Parliament

08 Credits

EXHIBITION

It was 30 years ago

The fall of the Berlin Wall

🔗 Share

The fall of the Berlin Wall during the night from 9 to 10 November 1989 symbolised the end of an era for the whole world. For the Germans, the very long post-war period had come to an end. Families and friends were reunited at last, after twenty-eight years of forced separation. While the suddenness of the event took everyone by surprise, GDR citizens had already been demonstrating in the streets to demand political and economic changes for several months. Opposed to the glasnost and perestroika reforms launched a few years earlier in the Soviet Union and unable to curb the fresh exodus of its population to the West, the East German Government was now hanging by a thread.

EXHIBITION

Pioneers

Maria Skłodowska-Curie

🔗 Share

The chemist and physicist Marie Curie (1867–1934), *née* Maria Skłodowska, is remembered today for her discovery of polonium and radium, and her pioneering research on radioactivity. In the chapter, we learn how Curie rose from humble beginnings to become the first woman to win a Nobel Prize, the first person – and only woman – to win twice, and the only person to win a Nobel Prize in two different sciences.

Maria Salomea Skłodowska was born in Warsaw in 1867, in what was then the Kingdom of Poland, part of the Russian Empire. She was the youngest of five children. Her parents, Bronisława and Władysław, were both teachers, and her father lectured in maths and physics – both subjects that Maria went on to pursue

Europeana και ανοικτότητα

- Linked Open Data: μέθοδος δημοσίευσης **δομημένων δεδομένων** που επιτρέπει τη **διασύνδεση** και τον **εμπλουτισμό** των μεταδεδομένων
 - **Διαφορετικές αναπαραστάσεις** του περιεχομένου
 - Διασύνδεση **διαφορετικών πηγών**
- CC0 Public Domain
- Europeana Data Model (EDM)
 - Διαφοροποίηση ανάμεσα στο πολιτισμικό **τεκμήριο** (π.χ. ένα βιβλίο) και την ψηφιακή του **αναπαράσταση**
 - Διαφοροποίηση ανάμεσα στο τεκμήριο και τα **μεταδεδομένα**
 - Επιτρέπει τη **διαμόρφωση διαφορετικών εγγραφών** για το ίδιο τεκμήριο, ακόμα και αλληλοαναιρούμενων (!)

European Library Open Dataset

- Πυρήνας ανοικτών δεδομένων βιβλιοθηκονομίας από τις Εθνικές βιβλιοθήκες στην Ευρώπη (1997)
- CC0 license

≡ europeana Q

[You're searching in our new and faster website. View these search results in the original Europeana.](#)

Search

Collection ▾

Type of media ▾

Can I use this? ▾

Providing country ▾

More filters

Results: 53,035,677 ≡ ≡≡

Reinvent yourself
Europeana Foundation

"Your son who hopes that he can enter the paradise because of your prayer"

Επεξεργασία ενός wiki

- Wiki markup (όχι HTML!)

Markup Renders as

Markup

A single newline here has no effect on the layout.

But an empty line starts a new paragraph, or ends a list or an indented part.

Renders as

A single newline here has no effect on the layout.

But an empty line starts a new paragraph, or ends a list or an indented part.

Markup

```
= Heading 1 =  
== Heading 2 ==  
=== Heading 3 ===  
==== Heading 4 ====  
===== Heading 5 =====  
===== Heading 6 =====
```

Renders as

Heading 1

Heading 2

Heading 3

Heading 4

Heading 5

Heading 6

Επεξεργασία ενός wiki

Unordered lists

Markup

```
* Item1
* Item2
* Item3
* Item4
** Sub-item 4 a)
*** Sub-item 4 a) 1.
**** Sub-item 4 a) 1. i)
**** Sub-item 4 a) 1. ii)
** Sub-item 4 b)
* Item5
```

Renders as

- Item1
- Item2
- Item3
- Item4
 - Sub-item 4 a)
 - Sub-item 4 a) 1.
 - Sub-item 4 a) 1. i)
 - Sub-item 4 a) 1. ii)
 - Sub-item 4 b)
- Item5

Επεξεργασία ενός wiki

Ordered lists

Markup

```
# Item1
# Item2
# Item3
# Item4
## Sub-item 1
### Sub-sub-item
#### Sub-sub-sub-
item
## Sub-item 2
# Item5
```

Renders as

```
1. Item1
2. Item2
3. Item3
4. Item4
    1. Sub-item 1
        1. Sub-sub-item
            1. Sub-sub-sub-
                item
    2. Sub-item 2
5. Item5
```

Wikilinks

Markup

London has [[public transport]].

Link to this page: "[
[[Help:Wikitext]]" will appear only
as bold text.

Renders as

London has [public transport](#).

Link to this page: "**Help:Wikitext**"
will appear only as bold text.

What you type	What it looks like
<code>[[Wikipedia:Manual of Style#Italics]]</code> is a link to a section within another page.	Wikipedia:Manual of Style#Italics is a link to a section within another page.
<code>[[#Links and URLs]]</code> is a link to another section on the current page. <code>[[#Links and URLs Links and URLs]]</code> is a link to the same section without showing the # symbol.	#Links and URLs is a link to another section on the current page. Links and URLs is a link to the same section without showing the # symbol.
<code>[[Wikipedia:Manual of Style#Italics Italics]]</code> is a piped link to a section within another page.	Italics is a piped link to a section within another page.

Description	What you type	What it looks like
<i>Named link</i> with an external link icon	<code>[https://www.wikipedia.org Wikipedia]</code>	Wikipedia
<i>Unnamed link</i> (Used only within article body for footnotes)	<code>[https://www.wikipedia.org]</code>	[1]

With link: <pre>[[File:wiki.png link=Wikipedia]]</pre>	With link: 	The link directs to the Wikipedia page, Wikipedia, instead of the image file page.
---	--	--

Σύνδεσμοι

- Ορισμός των ανοικτών δεδομένων,
<https://opendefinition.org/od/2.1/en/>
- Solove, Daniel J., A Taxonomy of Privacy. University of Pennsylvania Law Review, Vol. 154, No. 3, p. 477, January 2006,
<https://ssrn.com/abstract=667622>
- Universal Declaration on Human Rights,
<http://www.un.org/en/documents/udhr/index.shtml#a12>
- Παραδείγματα open linked data, <http://lod-cloud.net/>
- BiographyNet, διασυνδεδεμένα βιογραφικά δεδομένα,
<http://www.biographynet.nl/>
- LA Arts Datathon, <https://artsdatathon.org/data/datasets/>
- Digital Public Library of America, <https://dp.la/>
- Wikitext, <https://en.wikipedia.org/wiki/Help:Wikitext>

Ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης

- Ποιος μπορεί να είναι ο ιδιοκτήτης ενός συνόλου δεδομένων φορολογίας εισοδήματος; Ποιοι οι εμπλεκόμενοι;
- Πώς μπορούμε να εκμεταλλευτούμε τα δεδομένα που παράγουν οι δημόσιες συγκοινωνίες;
- Πώς μπορούν οι πολίτες να παράγουν ανοικτά (ή όχι) δεδομένα; Ποιοι κίνδυνοι μπορεί να υπάρχουν;
- Πώς βοηθά τη δημοκρατία η ανοικτότητα;
- Γιατί δεν αρκεί η ψηφιοποίηση μιας πινακοθήκης για να δημιουργήσει σώμα ανοικτών δεδομένων;
- Γιατί μπορεί να ενδιαφέρεται η παραπάνω πινακοθήκη να ενταχθεί σε έναν συσσωρευτή;